

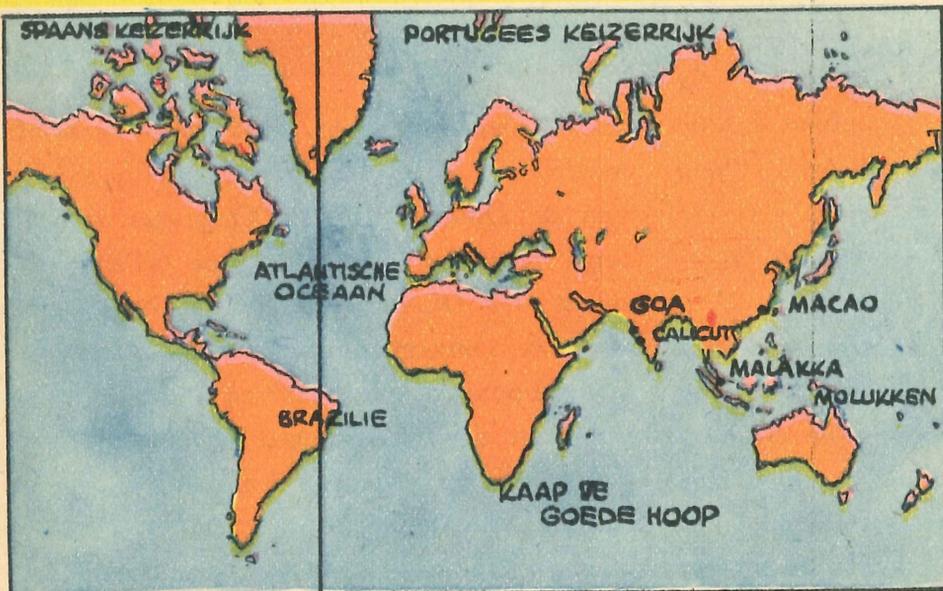
De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

NAAR HET ONBEKENDE

LA, no novo hemisferio nova estrêla... » Daar in de nieuwe hemisfeer, een nieuwe ster. Aldus schreef Luiz Vaz de Camões, de grootste Portugese dichter in de XVIe eeuw in zijn meesterwerk « Os Lusíadas », Wij Lusíaden (= afstammelingen van Lusus, aanzien als de stamvader van de Portugezen). Camões bezong de glorie van de koene zeevaarders, die nieuwe sterren in het zuidelijk halfrond zagen oprijzen en die stoutmoedig op zoek gingen naar de kostbare kruiden. Camões had slechts één oog en stierf arm.

1. — DE LIJN VAN ALEXANDER VI

TE Lissabon heerste er een koortsachtige spanning. Het kwam er op aan omheen de Kaap de Goede Hoop te varen. De Portugees Covilham had de Hindoese kust reeds bereikt langs de verboden weg van de Rode Zee, maar in 1492 beweerden de Spanjaarden dat zij langs de Atlantische Oceaan in Azië waren terecht gekomen! Paus Alexander VI hakte de knoop door, door op 370 mijlen van Kaap Verde een meridiaanlijn te trekken die de twee keizerrijken scheidde.

2. — VASCO DA GAMA

IN 1497 verliet Vasco da Gama Portugal met vier schepen en een bemanning van honderdvijftig koppen waaronder twaalf terdoodveroordeelden die begenadigd waren. Ze stevenden voorbij de Kaap, kwamen te Mozambique, werden dan afgedreven door de zomermoesson en kwamen op 20 mei 1498 voor Calicut. Vasco da Gama was voorzichtig en zette eerst en vooral een terdoodveroordeelde aan land. Deze laatste meende te sterven van verbazing toen een Arabier hem in het Portugees toeriep: « De duivel hale je! Wat zoek je hier? » Hij antwoordde: « Christenen en kruiden! » Maar er waren noch christenen noch kruiden. Vasco da Gama kreeg echter van de radja de toelating te Calicut een Portugeese nederzetting te stichten.

3. — CABRAL

VAN zodra Vasco da Gama te Lissabon was teruggekeerd, werden er dertien oorlogsschepen in gereedheid gebracht om Indië te veroveren. Daar Gama in ongenade was gevallen, werd het bevel toevertrouwd aan Alvarez Cabral. Deze laatste verwijderde zich van de kusten van Afrika, werd door de storm naar het westen geslagen en kwam terecht op een onbekende kust die men Brazilië heette.

4. — HET PORTUGESE RIJK

IN 1502 stak Vasco da Gama opnieuw in zee met twintig stevig bewapende schepen. Hij veroverde Calicut en de koning van Portugal werd « Heer van de Navigatie met Indië ». Te Goa, hoofdstad van Calicut, werd er een onderkoning geplaatst, eerst Almeida, daarna Albuquerque. De Portugezen versterkten alle sleutelposten die zij reeds in handen hadden: Aden, Ormoes, Ceylon, Malakka, Macao in China. Neem je atlas om te zien waar deze punten liggen. Portugal bezat nu 20.000 km kust zonder van Brazilië te gewagen. Daar wapperde overal de blauw-witte vlag van de koning van Portugal. Een uitgestrekt rijk... maar te veel kust!

5. — DE KRUIDEN

DE Portugezen drongen steeds meer door naar het oosten en kwamen ten slotte aan de Molukken-eilanden, waar ze heerlijke en zo kostbare kruiden vonden. Hun wedloop naar de kruiden had honderd jaar geduurd. Nu was hun moeite eindelijk beloond; dat was in 1522 en precies op dat ogenblik kwamen de Spanjaarden opdagen. Zij kwamen uit de tegenovergestelde richting, want zij hadden Indië langs het westen gezocht, zij voeren van het westen naar het oosten of van het Avond- naar het Morgenland.

(Wordt voortgezet)